

АРХИТЕКТУРА БИБЛИОТЕКА

УВОД

Дејан Влашкалић

УДК: 727:02

05:02ГЛАСНИК НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ СРБИЈЕ"2021"

Архитектура библиотека се кроз историју мењала и прилагођавала како тренутним архитектонским стиливима тако и потребама и променама, у оквиру самих библиотека, односно њених функција. Најновији примери су анализирани у раду: „Изазови архитектуре библиотека 21. века – губитак тишине, социолошки дискурс и технолошка револуција”.

У овом темату је рад под називом „Звук тишине: мониторинг акустичког комфора у читаоницама” дао значајан допринос истраживању појаве буке у библиотечким читаоницама, које и даље остају она места у библиотеци у којима се очекује тишина, неопходна за учење. Посебно радује што је истраживање урађено на примеру читаонице Научног одељења Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” у Чачку.

Рад под називом „Прилози проучавању архитектуре НБС – нова тумачења органских елемената и стилских карактеристика критичког регионализма” даје смернице и предлоге за нова истраживања и тумачења дела у целини као и појединачних елемената архитектуре, са циљем успешније и пажљивије будуће експлоатације и свеобухватнијег приказивања архитектуре зграде Народне библиотеке Србије.

„Ceci tuera cela” – Позиција и концепт библиотеке у модерна времена је рад који је имао за циљ да представи ремек-дела библиотечке архитектуре од зачета просветитељства до времена завршне фазе формирања грађанских друштава на европском и северноамеричком тлу.

Ако прихватимо тврдњу из рада који следи да је на европском континенту последња фаза потврђивања националних идентитета спроведена кроз програм изградње централних библиотека, онда је „Палата знања – Народна и универзитетска библиотека у Љубљани архитекте Јожета Плечника” управо рад који, обрађујући наведену библиотеку, то и потврђује.

„У храму трајног записа – Новија историја архитектуре библиотека (1900–2020)” је рад који тврди да је дифузија различитих креативних решења и празних покушаја креирала архитектуру библиотека током последњих стотину година, најчешће је вешто кадрирајући у затечени амбијент, као респектибилну скицу епохе у којој је настала, али и индикатор историјске еманципације друштва.

Темат је отворио једну изузетно занимљиву тему односа архитектуре и библиотека, а обрађујући је, наведени радови се понекад настављају једни на друге, а понекад износе различите вредносне судове. Почетне године 21. века нас уверавају да ће време пред нама донети нове архитектонске примере успешног прожимања функције и форме библиотека, како у свету тако и код нас. Актуелни успешан пример је конкурс за проширење постојећег депоа НБС на коме је изабрано одлично архитектонско-урбанистичко решење „које кореспондира са окружењем и прилагођено је вредностима амбијента”.

Значај темата је и у томе што се кроз ове радове може оснажити међусобна комуникација и разумевање архитеката и библиотекара, а све у циљу да се крајњем кориснику пружи што боља услуга у што комфорнијем амбијенту, константно задовољавајући нове технолошке и социолошке потребе.